

HAMINAKOTKA SATAMA OY

Hätätilanteen ensiapu- ja toimintaohje

Sisällys:

Hätätilanteessa soita 112	3
Tulipalo	4
Sammuttimen käyttö	5
Liikenneonnettomuus	6
Vaarallisten aineiden onnettomuus	7
Öljyvahinko	8
Kun kuulet yleisen vaaramerkin	9
Väestönsuojaan suojautuminen	10
Kaasuvaara	11
Säteilyonnettomuus	12
Pommiuhkaustilanne	13
Varkaus- tai ryöstötilanne	14
Sähkökatko	15
Tajuttoman ensiapu	16
Elottoman ensiapu	17
Veden varaan joutuneen pelastaminen	18
Pommiuhkauksen kaavake	19

Hätätilanteessa soita 112

- Soita itse
- Kerro mitä tapahtunut
- Kerro tarkka osoite ja kunta
- Vastaa kysymyksiin
- Toimi ohjeiden mukaisesti
- Lopeta puhelu vasta, kun saat siihen luvan

Tulipalo

Pelasta

→ Varoita ja pelasta välittömässä vaarassa olevat.
Älä käytä hissiä!

Sammuta

→ Yritä sammuttamista, jos se on mahdollista.
Älä kuitenkaan hengitä savua, pysy matalana.

Rajoita

→ Rajoita paloa: sulje ovet ja ikkunat, pysäytä koneellinen ilmanvaihto jos mahdollista.
Avaa savunpoistoluukut. IV-hätäseis sekä savunpoistoluukkujen avaus sijaitsevat usein automaattisen paloilmaisimen lähetyvillä.

Hälytä 112

→ Tee hätäilmoitus turvallisesta paikasta.
Soita 112, vaikka automaattinen paloilmoin olisikin jo hälyttänyt.

Soita portti- valvomoon

→ Hamina 040 590 6562
Mussalo (05) 260 5081

Opasta

→ Opasta apu paikalle.

Sammuttimen käyttö

- Irrota sokka sammuttimen ohjeiden mukaisesti.
- Sammuta ulkona tuulen yläpuolelta.
- Suuntaa jauhesuihku palon juureen palavaan aineeseen.
- Aloita oikealta etäisyydeltä. Jauheella n. 2,5 m ja hiilidioksidilla n. 0,5 m.
- Sammuta nestepalo pinnan suuntaisesti suunnatulla suihkulla.
- Suuremmissa palossa tulee käyttää useampaa sammutinta samanaikaisesti.
- Vähänkin käytetty sammutin on toimitettava huoltoon välittömästi.

Liikenneonnettomuus

Pelasta

→ Pelasta välittömässä vaarassa olevat, vältä turhaa liikuttelua → jos turvallista, potilaat autossa paikallaan!

Estä lisäonnettomuudet

→ Varoita liikennettä, pysäytä onnettomuusautojen moottorit, varo laukeamattomia turvavarusteita, tuo alkusammutin auton läheisyyteen, jos sellainen löytyy. Pysäytä paikalle lisää apua jos tarvetta!

Hälytä 112

→ Tee hätäilmoitus heti kun mahdollista.

Soita portti- valvomoon

→ Hamina 040 590 6562
Mussalo (05) 260 5081

Anna ensiapua

→ Avaa hengitystiet, tuki suuret verenvuodot jos mahdollista, älä liikuta potilaita ellei se ole välttämätöntä!

Opasta

→ Opasta apu paikalle.

Mikäli onnettomuudessa on osallisena vaarallisia aineita, katso myös sivulta 7 kohta "Vaarallisten aineiden onnettomuus".

Vaarallisten aineiden onnettomuus

Pelasta

→ Pelasta vaarassa olevat ihmiset.
Vältä altistumista aineelle.

Estä lisäonnettomuudet

→ Jos aine on syttyvää/räjähtävää, pyri estämään syttyminen/räjähtäminen.

Hälytä 112

→ Tee hätäilmoitus. Pyri ottamaan selvää mikä vaarallinen aine on kyseessä (YK-numero), hätäkeskus haluaa tietää sen.

Soita portti- valvomoon

→ Hamina 040 590 6562
Mussalo (05) 260 5081

Rajoita

→ Jos pystyt, tuki vuoto. HUOM! Vain asianmukaisin suojarusteisiin pukeutuneena.

Opasta

→ Opasta apu paikalle.

Öljyvahinko

Hälytä 112

→ Kun havaitset vahingon, soita hätäkeskukseen.

Soita portti- valvomoon

→ Hamina 040 590 6562
Mussalo (05) 260 5081

Tuki vuoto

→ Jos öljyä vuotaa edelleen, pyri tukkimaan vuoto tai yritä saada se hallintaan. Pyri estämään pääsy sadevesiviemäriin.

Aloita torjuntatoimet

→ Aloita torjuntatoimet olemassa olevin resurssein. Satamasta löytyy mm. imeytysturvetta ja öljyn-torjuntapuomia. Lisäksi yrityksillä on omaa kalustoa. Öljyn syttyminen on pyrittävä ehkäisemään.

Opasta

→ Opasta apu paikalle.

Öljyvahingossa torjuntavastuu pelastusviranomaisella, aluskemikaali-onnettomuudessa torjuntavastuu on Suomen Ympäristökeskuksella.

Kun kuulet yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle/pysy sisällä
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto
- Avaa radio, odota ohjeita
- Radion lisäksi hätätiedote & ohjeet: teksti-TV sivu 112
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisen kehotusta

Esimerkkejä tilanteista, joissa vaaramerkki annetaan:

- suuret tulipalot, joissa syntyy runsaasti myrkyllistä savua
- kaasuvaara, kun esim. tiellä on tapahtunut vaarallisten aineiden onnettomuus
- säteilyvaara, esim. ydinvoimalaonnettomuus
- muut tilanteet, joissa väestöön kohdistuu välitön uhka

Väestönsuojaan suojautuminen

Suojan valmistelu:

- Tyhjennä suoja, jos se on ollut varastona
- Poista mahdollinen normaaliolojen ilmanvaihto
- Varaa vettä 30 l/henkilö
- Asenna kuivakäymälät paikoilleen
- Tarkista ovet, luukut ja niiden tiivisteet
- Asenna sulkutelttä oveen
- Varaa pöydät, tuolit ja kerrosvuoteet
- Varaa puhelin ja radio
- Tarkista ilmastointi-, vesi- ja viemärijärjestelmät
- Varaa hygieniavälineitä
- Varaa yleisiä lääkkeitä ja joditabletteja
- Säteilylaskeumatilanteessa asennetaan ilmastoinnin erityissuodatin
- Varaa elintarvikkeita
- Varmista yhteys omaan johtoon ja kunnan/lohkon johtokeskukseen

Suojauduttaessa:

- Ota mukaan tarvittavat lääkkeet ja mahdolliset erityiselintarvikkeet
- Ota mukaan henkilökohtaisia hygieniavälineitä
- Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti
- Suojaan laaditaan päiväohjelma

Kaasuvaara

Hälytä 112

→ Jos havaitset kaasuvuodon, soita hätäkeskukseen.
Jos kaasu on peräisin muualta, kuulet yleisen vaaramerkin → suojaudu ohjeiden mukaisesti.

Rajoita

→ Jos mahdollista, aloita torjunta.
HUOM! Vain asianmukaisin suojaruuvarein.
Älä altistu kaasulle.

Seuraa ohjeita

→ Seuraa pelastusviranomaisen ohjeita suojautumisesta ja muista toimenpiteistä.
Kaasu on usein ilmaa raskaampaa, joten paras paikka on mahdollisimman korkealla ja tuulisella paikalla.

(Opasta)

→ Mikäli olet itse havainnut vuodon ja tehnyt hätäilmoituksen, opasta apu paikalle (turvallisesta paikasta).

Säteilyonnettomuus

- Radioaktiivinen laskeuma voi syntyä mm. ydinvoimalaonnettomuudesta, ydinaseonnettomuudesta tai ydinräjäytyksestä. Säteilyturvakeskus valvoo jatkuvasti radioaktiivista säteilyä.
- Tieto yleisen vaaramerkin kautta. Pelastusviranomaisen antaa lisätietoja → radio kuulolle.
- Suojaudu väestönsuojaan!
(katso sivulta 10 "Väestönsuojaan suojautuminen")
- Pelastusviranomaisen informoi, kun suojautumisen voi lopettaa.
- Henkilöstön saama säteilyannos mitataan ja kirjataan ylös. Työpaikka puhdistetaan säteilystä erillisten ohjeiden mukaan.

Pommiuhkaustilanne

Jos vastaat pommiuhkaussoittoon:

- Yritä saada soittaja toistamaan uhkaus ikään kuin et olisi käsittänyt puhetta
- Kiinnitä muiden huomio sovitulla tavalla
- Kerro, että syyttömät voivat loukkaantua, jos räjähdys tapahtuu
- Pyri selvittämään, kuinka rikos tapahtuu ja millaisesta räjähdysaineesta kyse

Kysy:

- Milloin pommi räjähtää?
- Miltä se näyttää?
- Millainen pommi se on?
- Missä se on?
- Mikä aiheuttaa sen räjähtämisen?
- Asensitteko pommin itse?
- Miksi, milloin?
- Mikä on nimenne ja osoitteenne?

Paina mieleen:

- Äänen tyyli ja murre
- Taustaäänet
- Uhkaajan kielenkäyttö
- Pyydä soittajaa odottamaan, kun yhdistät vaihteeseen
- Ole rauhallinen
- Ole ystävällinen
- Sulje taustamusiikki
- Yritä ylläpitää keskustelua soittajan kanssa
- Jätä linja auki soittajan jäljittämiseksi
- Täytä pommiuhkauslomake (sivu 19)

Älä koske outoihin esineisiin!

Hälytä

Ilmoita soitosta heti hätäkeskukseen 112 ja portille (Hamina 040 590 6562, Mussalo (05) 260 5081), tai pyydä joku muu tekemään ilmoitus, jos olet itse vielä puhelimesta uhkaajan kanssa.

Varkaus- tai ryöstötilanne

Ennaltaehkäisevät toimet:

- Tarkkaile oudosti käyttäytyviä asiattomia henkilöitä, paina tuntomerkit mieleen
- Älä luota haalareiden yrityslagoon
- Pidä arvokkaat laitteet ja rahat poissa näkyviltä, käsilaukut piilossa tai lukitussa kaapissa

Jos ryöstö tapahtuu:

- Pysy rauhallisena
- Pyri hidastamaan toimintaa, jotta muutkin paikallaolijat näkevät tilanteen
- Älä vastusta ryöstäjää
- Älä hälytä uhattuna
- Paina mieleen tuntomerkit ja pakotapa (esim. auton rekisterinumero)

Hälyttäminen:

- Soita hätäkeskukseen 112 vasta kun se on turvallista
- Soita myös porttivalvomoon: Hamina 040 590 6562, Mussalo (05) 260 5081

Jälkitoimet:

- Lukitse ovet
- Varmista todistajat
- Kirjoita tuntomerkit ja pakotapa heti paperille
- Älä koske mihinkään ryöstötilassa, poliisi tutkii paikan

Sähkökatko

Normaalioloissa sähkökatko on lyhyt, minuutteja, maksimissaan tunteja kestävä. Sähkökatko aiheuttaa suurimmat vahingot tietojärjestelmille, joita ei oltu tallennettu. Jos sähkökatko kestää kauan, koko toiminta voidaan joutua keskeyttämään.

Varmista sähkökatkon varalle:

- Valmistele varavalaistus (käsivalaisin)
- Varmista tietojärjestelmät (välitalletukset)

Jos sähkö katkeaa:

- Pysy rauhallisena
- Älä raavi tulitikkuja, sytytä taskulamppu
- Älä soita turhia puheluita, linjat kuormittuvat
- Kytke virta pois sellaisista laitteista, jotka voivat vahingoittua virran kytkeytyessä niihin uudelleen
- Jos toimintaa ei voida jatkaa, johto ja esimiehet antavat tarvittavat lisäohjeet

Tajuttoman ensiapu

Tajuttomuus – potilas hengittää, mutta ei herää / ei reagoi, lukuisia aiheuttajia.

Herättele

→ Yritä herätellä potilasta puhuttelemalla ja ravistelemalla. Käännä potilas selälleen.

Soita 112

→ Jos potilas ei reagoi puhutteluun, soita hätäkeskukseen. Jos paikalla on muita, pyydä apua.

Avaa hengitystie

→ Tarkastele hengittääkö, onko hengitys normaalia. Nosta leukaa, jotta hengitystiet olisi auki.

Kylkiasento

→ Jos hengitys on normaalia, käännä potilas kylki-asentoon. Seuraa ja tarkkaile hengitystä ammattiavun tulloon asti.

Elottoman ensiapu (elvytys)

Herättele

→ Kun potilas menettää äkillisesti tajuntansa, herättele puhuttelemalla ja ravistamalla. Eloton potilas ei herää, eikä reagoi ravisteluun. Käännä selälleen.

Soita 112

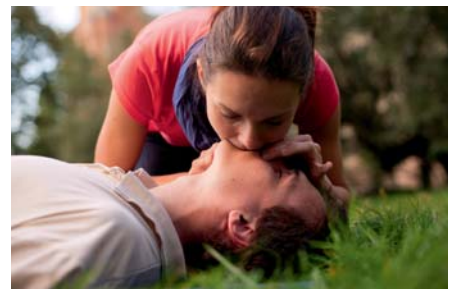
→ Soita hätäkeskukseen tai pyydä jotain muuta paikalla olijaa soittamaan.

Avaa hengitystie

→ Avaa hengitystiet ja tarkista hengittääkö. Elottoman hengitys ei ole normaalia, tai se puuttuu kokonaan.

Aloita elvytys

→ Aseta kämmenesi elottoman rintalastan keskelle, paina suorin käsivarsin alaspäin, rintalasta painuu 5 cm. Anna rintalastan palautua paineluiden välissä. Painele 30 kertaa, laske ääneen. Puhalla välittömästi 30 painalluksen jälkeen 2 kertaa: avaa hengitystie, aseta suusi tiiviisti potilaan suun päälle ja sulje sormillasi hänen sieraimensa. Puhalla rauhallisesti, varmista, että potilaan rintakehä liikkuu. Kahden puhalluksen kesto on 5 sekuntia. Jatka elvytystä rytmillä 30:2, kunnes ammattiapu saapuu paikalle.

Veden varaan joutuneen pelastaminen

Paikanna

→ Paina mieleesi joku maamerkki, jonka mukaan veden alle joutunut voidaan paikantaa.

Soita 112

→ Soita hälytyskeskukseen tai pyydä jotain muuta paikalla olijaa soittamaan.

Pelasta

→ Laiturialueella on sijoitettuna pelastusasemia 100 metrin välein. Asemissa on haka, tikapuut ja pelastusrenkas heittoliinalla.

Kun olet saanut veteen joutuneen rannalle, veneeseen tai laiturille, aloita ensiaputoimet.

Katso tajuttoman/elottoman ensiapu sivut 16 ja 17.

Toimita veden alta pelastettu aina hoitoon, vaikka hän virkoaisikin nopeasti, sillä keuhkoihin joutunut vesi ja ruumiinlämmön alentuminen voivat myöhemmin aiheuttaa vakavia ongelmia.

Puhelimitse tehdyn pommiuhkauksen kaavake

Pommiuhkauksen sanamuoto

Puhelu saapui → oman vaihteen kautta ei vaihteen kautta

Pommiuhkauksen tekijän henkilöllisyys → mies nainen lapsi

Pommiuhkauksen tekijän ääni → korkea/kimeä matala
 soperteleva hiljainen/heikko
 selkeä pehmeä/miellyttävä

Pommiuhkauksen tekijän puheääni → nopeaa selvää
 änkyttävää hidasta
 vääristynyttä sopottavaa
 huolellista kiroilevaa

Pommiuhkauksen tekijän murre → paikallinen vieras korostus

Taustaäänet → koneiden melu musiikki
 katuliikenne ihmisten äänet
 toimistokoneiden ääni

Uhkauksen vastaanottaja _____

Päivämäärä ja kellonaika _____

Yhteystiedot

HaminaKotka Satama Oy, puh. 020 790 8800
haminakotka.com/fi

Toimistokeskus Kuorsalo Hamina, info puh. 040 590 6562

Toimistokeskus Merituuli Mussalo, info puh. (05) 226 8056

Turvallisuuspäällikkö Timo Kallio, puh. 020 790 8851
timo.kallio@haminakotka.fi

Liikennejohtaja Markku Koskinen, puh. 020 790 8831
markku.koskinen@haminakotka.fi

Operatiivinen päällikkö/työsuojelupäällikkö
Tapani Pasanen, puh. 020 790 8832
tapani.pasanen@haminakotka.fi

Kunnossapitopäällikkö Saana Vuorinen, puh. 020 790 8826
saana.vuorinen@haminakotka.fi

Työnjohtaja Miikka Liikkanen, puh. 020 790 8827
miikka.liikkanen@haminakotka.fi

Satamaesimies Ari Ström, puh. 020 790 8833
ari.strom@haminakotka.fi

Vastaava työnjohtaja Juha Reila, puh. 020 790 8825
juha.reila@haminakotka.fi

Vuoro-esimiehet, puh. 020 790 8840 / 24 h

Hätä- ja poikkeustilanteet

Hätäkeskus 112
Kymenlaakson pelastuslaitos, puh. (05) 23161
Porttivalvomo Hamina, puh. 040 590 6562
Porttivalvomo Kotka Mussalo, puh. (05) 260 5081

PORT OF HAMINAKOTKA

HaminaKotka Satama Oy
Merituulentie 424, 48310 Kotka • office@haminakotka.fi • haminakotka.com/fi • puh. 020 790 8800